

HAGYOMÁNYŐRZŐ

A néphit szerint ma, Agáta (Ágota) napján körülösprik a házat, hogy kiűzzék a férget, bogarakat.

A FEJÉR MEGYEI HÍRLAP MELLÉKLETE

2019. JANUÁR 11., PÉNTEK

Többek közt az tesz bennünket magyarrá, ahogyan ünnepelünk

Egyfajta teljesítésigazolásként is működött az építkezéseken a bokrétaünnep

B. KISS LÁSZLÓ
laszlo.kiss@fmh.hu

ISZKASZENTGYÖRGY A bokrétaünnep hagyománya a 14. századra nyúlik vissza. Akkor tartották, amikor elkészült az épület legmagasabb pontja, amit általában a tetőszerkezet jelent. Mindenki részt vett rajta, aki addig tevékenykedett a munkában.

A szomszédokat is tilos volt kihagyni az ünneplésből, mert az sértheti a jó szomszédi viszonyt. Az eseménynek a célja többértékes volt – mondta el Baksa Ferenc ácsmester, aki a fehérvári Tető Építők Egyesülete országos találkozójának egyik előadója volt. A koszorút, amelyet elhelyeztek a félkész épület legmagasabb pontján, szalmából fonták, de legtöbbször fenyőágakat fontak össze. A rákötött szalagok az adott település népviseletében alkalmazott színeket tükrözték. Helyenként (üres) italos üvegeket is elhelyeztek a bokréta. Ha nem volt idő koszorút készíteni, akkor megfelelő valamilyen zöld ág is, fenyő, tujáé, esetleg májusfára hajazó kisebb fa. A zöld szín a néphagyományban az új élet kezdetét szimbolizálta, a bokréta pedig emlékeztetőül szolgált a tulajdonosnak arra nézve, hogy az építmény eljutott egy bizonyos készültségi fokra, és ideje fizetni a mesternek – derült ki Baksa Ferenc előadásából. Az ünnep kezdetét ütemes kalapácsütés hangja jelezte. Így hívták össze a résztvevőket. Mindig a munkaidő lejártá előtt egy-két órával kezdték meg az ünneplést, mert akkor még minden érintett a helyszínen tartózkodott. Németországban, Ausztriában is egyre jobban elfelejtődik ez a hagyomány – jegyezte meg az előadó. Nem maradnak ott szívesen az emberek az építkezésen a munkaidő letelte után, mert azt az időt már nem fizetik ki nekik. Pedig Németországban külön szabályzatot is alkottak a bokrétaünnep megtartására. Ennek legfontosabb

Ez a koszorú egy Székesfehérváron épülő társasházra került ki a bokrétaünnep alkalmával
FOTÓ: SIMON ERIKA

A várpalotai templom bokrétaünnepén a plébános verte be az utolsó szegyet a faszervezetbe
FOTÓK: TETŐ ÉPÍTŐK EGYESÜLETE

szabályzat az, hogy a tulajdonos gondoskodik ételről, italról. Fontos a biztonság. Figyelni kell a gyerekekre, ha esetleg vannak az ünnepségen. Megfelelő lezárásokat és biztonságtechnikai eszközöket kell alkalmazni a balesetek elkerülése érdekében. A szabályzat egyébként azt javasolja, ha sok embert akarnak meghívni, akkor inkább szombaton rendezzék meg az ünnepet. Németor-

A Tető Építők Egyesülete ezen az országos találkozón, melyet egyébként az iszkaszentgyörgyi Pappenheimkastélyban rendeztek, mutatta be először nyilvánosan azt a rövidfilmet, amit ugyancsak a bokrétaünnep szokásáról készített.

A filmből, amely a szervezet honlapján megtekinthető, kiderül: az ácsok eleinte bűtor és nyílászárók készítésével is foglalkoztak, s csak később szakosodtak a faszervezetre. Magyarországon a 14. században céhesedett ez a szakma, a 19. század második felétől pedig már szigorúan képzéshez kötötték a gyakorlatát. A filmben Iljin Petar, egy idős ácsmester beszél a bokrétaünnep szokásáról. Elmondja: feljűk májusfának hívták a bokréta, és italos üvegeket is kötöttek rá. Amikor kész volt a ház, levitték az üveget, melyet kézbe fogott a mester, és úgy mondta el a köszöntőt. Aztán pedig összetörte a flakát.

A film szerint vándorló német, ritkábban francia mesterek hozták magukkal hozzá a szokást, amely ma szinte feladásba került. Ezért döntött úgy a Tető Építők Egyesülete, hogy újjáéleszti a bokrétaünnep hagyományát. Ennek ér-

A palotai templom bokrétaünnepét Piltman Miklós ácsmester, az egyesület alelnöke vezényelte le

dekében komoly kutatómunkát folytattak. A kutatómunka eredményeként kerülhetett rá – teljesen autentikus körülmények között – a bokréta a várpalotai katolikus templomra, amelynek tetőszerkezetét az elmúlt hónapokban újjátették fel. Az utolsó szegyet – az ősi hagyomány szerint – az építető, a templom plébánosa

verte be, aki arra emlékeztetett, hogy földi életében Jézus Krisztus is ács volt... Az építők ezután az építető egészségére ürítették poharukat, amelyet – miután kiürült – lehajítottak a tetőről. A szokás úgy tartotta, ha összetört a pohár, akkor minden jól alakul. Ha nem, akkor azt rossz jelnek tekintették.

A filmben megszólalt azoknak a francia ipari tanulóknak a mestere is, akik szintén részt vettek a várpalotai építkezésen. Ő mondta el, hogy a szokás Franciaországban is él. A tanulóknak pedig nemcsak a technológiát, a fogásokat kell megismerniük, de a szakmához kötődő hagyományokat is...

Az alkotás utolsó képkockáin megint Iljin Petar látjuk, aki úgy fogalmaz: többek közt az tesz minket magyarrá, ahogy ünnepelünk...

Az ácsokat, tetőfedőket és bádgosokat tömörítő Tető Építők Egyesülete a hagyományőrzést célzó kezdeményezésével – úgy tűnik – nincs egyedül. A Telekom új, fővárosi székházának építkezésén például egy 500 kilós ökröt húztak nyársra, amikor szerkezetkész lett az épület. De van fehérvári példa is. Júniusban azon a városban zajló lakásépítkezésen tartottak bokrétaünnepet, amely mind közül a legnagyobb szabású.

Az egyesület filmet is készített a bokrétaünnep hagyományáról

szágban egyébként a nagyobb építőanyag-kereskedésekben készen is árulnak, kölcsönöznek ilyen koszorúkat – mondta el az ácsmester, aki – annak érdekében, hogy szemléltesse az elmondottakat – az előadásának helyszínénél szolgáló konferenciaterem színpadán egy hatalmas bokréta is felállított, amely – egy embernél magasabb rúdon – két egymás fölé elhelyezett koszorút tartalmazott.

A templom tetejére – a bokréta mellé – a nemzetiszínű lobogót is kitétték

NAPI REJTVÉNY

6			2	4	3	9		
5						9		8
		4				6	2	
8	6			3	2		5	7
2	4			7	5	8	○	○
		5	6	9				2
		2	9		6			
					5		3	
9	5				4	8		

			1	7				
	6		8					
1	5	9	6		4			
3						2		
	8	6		9		1		
2		7					5	
7		8				○	○	○
							8	
3							6	7

Kedves Olvasó! A héten közölt rejtvenyek közül csak a szombati számban lévő megfejtését kérjük beküldeni. A helyes megfejtők között egy értékes ajándékot sorsolunk ki. Előző rejtvenyünk megfejtése: *Aki hízni akar, ... bátran kezdjen el fogyni!* Szerednyey Béla, Jászai Mari-díjas színész és rendező

feol.hu

Banki átutalással
jobban jár
HIBELT
Pénzügyi átváltás
06-94/999-120